

1972. AUG 9 9

M.T.I

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 6-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 7.

bb.1. tovább nőtt a komolyzene barátainak tábora -yehudi menuhin david ojsztrah az új évad vendégművészei között

1/ro/pá/a/zs

1972. augusztus 7.

az egyre erőteljesebben fejlődő budapesti zene-élet egyik legsikeresebb szakasza volt az 1971/72-es hangverseny évad. jelentős mértékben nőtt az előadások száma, a bérlet-tulajdonosok tábora és általában a látogatók köre.

számos új bérletsorozattal, kezdeményezéssel jelentkezett a filharmonia és eredményesen alkalmazta az ismétléseket is, ami lehetővé tette, hogy egy-egy kiemelkedő produkció több bérlet-sorozatban is helyet kapjon. a két nagy reprezentatív bérlet, a téli és a tavaszi, egyaránt jelentős sikert hozott. nagy érdeklődés mellett rendeztek meg néhány új sorozatot, mint például az, „évszázadok zenéje”, vagy a, „mesterbérlet”, előadásait.

az új kezdeményezések között első helyre kíváncznak a három-négy-öt előadásból álló sorozatok, amelyek úgy látszik alkalmasabbak az új közönség megteremtésére, mint a nagy előadásszámú szériák. ezek közül kiemelkedik a, „háromdel orgonaversenyei”, című sorozat, amely hat előadásból állott és orgonaversenyek mellett színes, változatos műsorokat nyújtott.

jelentős és örömteli változás, hogy a középiskolák fiatalok számára a magyar állami hangversenyzenekar és a magyar rádió és televízió szimfonikus zenekarának koncertjei révén igazán színvonalas muzsikát biztosított a filharmonia, de a főiskolák hallgatók számára is kiemelkedő produkciókat nyújtottak.

/folyt.köv./

bb.1./tovább nőtt.....folyt./-a

mint dr.várhegyi tiber, a filharmónia osztályvezetője elmondotta, a soronkövetkező évad terveit az elmúlt évad tapasztalatai és eredményei határozzák meg. a zenei hetek és az évad első felének műsora a kodály-ünnepségek jegyében született meg. természetesen ezuttal is több kiemelkedőnek ígérkező produkciót hallhat a budapesti közönség. fellép a bécsi filharmónikus zenekara, claudio abbado vezényletével, yehudi menuhin, zenekari és szonátta-esttel is szerepel. andré watts két szóló és egy zenekari estet ad, a moszkvai rádió és televízió szimfonikus zenekara gennadij rozsgyesztvenszkij vezényletével ad koncertet. szólólistájuk a fertői interforumon feltűnt fiatal csellista viktorija jagling lesz. fellép még a szófiai filharmónikus zenekara, a szlovák kamarazenekar, a bolognai kamarazenekar és janigro kamarazenekara is. david ojsztrah hegedülni és vezényelni is fog, a következő évadban./mti/

--

bb.2. kilenc év legszebb hínzései

vid/a/ká/a/-cz

1972. augusztus 7.

mezőkövesden kiadvány jelent meg, amely a kis jankó bori országos hírnév pályázatok eddigi nívódíjas alkotásait mutatja be színes és fekete-fehér fotokon. a szép kivitelű füzet borítólapját katona lászló grafikusművész tervezte és azon kis jankó bori 1914-ben rajzolt matyórózsás motivuma látható. a kiadványhoz magyar, francia és orosz nyelven varga marianna, a népi iparművészeti tanács titkára írt bevezetőt. az elmúlt kilenc esztendő huszonhat nívódíjjal kitüntetett pályamunkáját bemutató katalógust ezer példányban adták ki./mti/

--

- 2 -

Am

bb.3. a párthatározat nyomán - csökkentik az iskolai adminisztrációt - korszerűsítik a felügyeleti rendszert

1/vt/tr/a/-zs

1972. augusztus 7.

az állami oktatás helyzetének felülvizsgálatát követő párt-határozat szellemében több jelentős intézkedés végrehajtására kerül sor, az 1972-73-as tanévben - tájékoztatták vágó tibort, az mti munkatársát a művelődésügyi minisztériumban. elmondották, hogy az új tanévben fokozatosan korszerűsítik az iskolákban a felügyeleti rendszert. ennek alapvető célja az ellenőrző munka hatékonyságának növelése, a tanintézet vezetésének támogatása, a pedagógusok segítése, hogy oktató-nevelőtevékenységük még eredményesebb, még magasabb színvonalú legyen. a felügyelők - tapasztalataik felhasználásával - a továbbképzési programok kialakításában és lebonyolításában is közreműködnek.

az iskolai adminisztráció csökkentésére is újabb fontos lépést határozott el a minisztérium. a jövőben a tanácsi művelődésügyi osztályok jóváhagyása, engedélye nélkül nem lehet semmiféle jelentést, felmérést, vagy statisztikai összeállítást készíttetni. ez az intézkedés a pedagógusok terhelésének enyhítését szolgálja. napirendre tűzték a különböző nyomtatványok egyszerűsítését is. az ezzel összefüggő munkálatok már folyamatban vannak és az 1972-73-as tanévben megkezdik a jelenlegi használatos nyomtatványok kicserélését az újakkal. a minisztérium a tanév kezdetére irányelveket ad ki a munkatervre vonatkozóan. a tantestületi kollektívák terhelésének csökkentése érdekében ezennel lényegesen kevesebb munkaterv készülhet az iskolákban, mint eddig. a következő tanévben a pedagógusok munkaköri kötelezettségeinek végleges meghatározására is sor kerül.

változatlanul előtérben áll az iskolai élet demokratizmusának továbbfejlesztése. ezzel szorosan összefügg a pedagógus közösségek, a tantestületek jogainak bővítése, annak biztosítása, hogy kifejthessék véleményüket az iskola életét meghatározó kérdésekben és befolyásolják a tanintézetben születő döntéseket. elmondották az illetékesek azt is, hogy az idei tanévben megkezdődnek az igazgatók kinevezésének új rendszerét előkészítő munkálatok. az iskola vezetőjét a jövőben sem választják, hanem kinevezik. alapvető feladat annak biztosítása, hogy a tantestületek élére a legalkalmasabb pedagógusok kerüljenek. az állami szervekre hárul az a kötelezettség, hogy mielőtt a kinevezés ügyében döntenek, kérjék ki a nevelői kollektíva véleményét, azt alaposan fontolják meg és olyanoknak adjanak igazgatói megbízást, akik képesek a tantestület irányítására.

/folyt.köv./

- 3 -

Am

bb.3./ a párthatározat....folyt./-a

1973-tól fokozatosan bevezetik az igazgatók határozott időre szóló kinevezését, ez természetesen nem jelenti azt, hogy az előírt idő leteltével az igazgatónak feltétlenül távoznia kell az iskola éléről. munkáját időközönként értékelik, és mód van arra - ,sőt jól bevált igazgató esetében célszerű, kívánatos is - hogy megbízatását megismételjék.

ami a gimnáziumokat illeti, ebben az iskolatípusban tanév közben megkezdődnek az előkészületek az gimnáziumi oktató-nevelőmunka továbbfejlesztésére. hamarosan hozzálat feladatához például az a bizottság, amely kidolgozza a diákok terhelését jelentős mértékben enyhítő tananyagcsökkentést.

arra a kérdésre, van-e valami új elgondolás az érettségi, illetve az egyetemi felvételi vizsgával kapcsolatban, közölték: tisztában vannak azzal, hogy egyéni problémákat és súlyos társadalmi feszültségeket okoz az a kényszerű kettősség, amelyet az érettségi és a felvételi vizsga időbeni közelsége jelent. éppen ezért perspektivikusan szeretnék a jelenlegi helyzetet megváltoztatni. az elképzelések szerint a jövőben vagy az lesz, hogy csak egyszer kell vizsgálni, vagy pedig olyan módosítás lép érvénybe, amelynek eredményeként a két vizsga jellegében alapvetően különbözik majd egymástól. a végleges megoldásról két variáció több éves kipróbálása után döntenek.
/mti/

..

bb.5. félidei mérleg a budapesti szabadtéri színpadokon - negyvenöt előadás - hatvannégyezer néző

i/nn/pá/a/-zs

1972. augusztus 7.

félidejéhez érkezett az alig két hónapos nyári színházi évad. a budapesti szabadtéri színpadok igazgatóságán most gyorsmérleg készült a június 25. és július 31. közötti időszakról. eddig 45 előadást tartottak, mintegy 64 ezer néző előtt. a legnagyobb közönségsikere verdi requiem-jének volt, amelyet a margitszigeten a bolognai operaház együttese szólaltatott meg. itt 101 százalékos ház volt, azaz állóhelyeket is kiadtak, azok számára, akik feltétlenül részesei kívántak lenni a különleges zenei csemegének. majdnem zsúfolt ház volt a budai parkszínpad két könnyűzenei hangversenyén is, szinte minden jegy elkelt az illés-koncz show-ra, és a halló, itt balaton, 72 című összeállításokra. a város-majori színpadon a szabin nők elrablása, -nak látogatottsága 95 százalékos volt, s ezt a rangsorban az immár harmadik éve játszott charley nénye követi.

a közönség érdeklődése az idén öröndetesen nagyobb volt, mint az elmúlt év azonos időszakában.

a tervek szerint a nyáron a fővárosi szabadtéri színpadokon még 35 előadást tartanak. egyetlen bemutató maradt csak hátra: augusztus 12-én és 13-án a margitszigeti szabadtéri színpadon lép fel a mintegy száz tagú slask lengyel állami népi együttes.

/mti/

- 4 -

bb.4. száz volán teherautó csehszlovákiában - napi 1200 magánfuvar - a rendkívüli feladatok ellenére minden szállítási igényt kielégít a volán

i/kf/gg/a/1e

1972. augusztus 7.

a volán tröszt vállalatai részt kaptak és részt vállaltak az idei rendkívüli nyári feladatokból. az elmúlt hetekben a dél-dunántúli árvíznél 300 kocsival dolgoztak, most pedig a 22-es számú volán nehézgép-szállító járművei, költöztetnek, az alföldről a dunántúlra 200 kombájnt. a volán egyéb segítséget is felajánlott a mezőgazdaságnak: miután nagyteljesítményű szerelvényei alkalmasak rá, szükség esetén vállalkozik a száritásra váró gabona gyors elfuvarozására is.

a legnagyobb hagyományos nyári feladat: a zöldség- és gyümölcsszállítás nem okozott eddig gondot. a szerződések értelmében októberig naponta 600 kocsi áll rendelkezésre erre a célra. ezenkívül az igények szerint adnak teherautót a konzervgyáraknak. a magánosoknak sem kell várakozniok a volán kocsikra, a tröszt vállalatai naponta mintegy 1200 lakossági fuvar is lebonyolítanak.

mostanában inkább a rendelkezésre álló kapacitás kihasználása okoz problémát. az autóközlekedésben ugyanis igencsak érezhető a beruházások visszafogása. csökkentette a volán tennivalóit az is, hogy a termelőszövetkezetek, a közületek kocsialló-mánya gyarapodott. a forgalom fellendítésére, s egyben a szomszédos szocialista országok szorosabb közlekedési együttműködése érdekében vállaltak csehszlovák megbízást, 3-4 millió tonna áru - kő, kavics, utépitési anyag - fuvarozására. száz nagyteljesítményű volán kocsi dolgozik már csehszlovákiában, hét állomáshelyen, brno, prága és osztrava környékén. tárgyalnak arról is - hogy a kő-szállításhoz hasonlóan - közvetlenül közuton hoz a volán mintegy hárommillió téglát a szovjetunióból.

a napi munka mellett már az őszi feladatokra, elsősorban a cukorrépa szállításra készülnek az érintett volán vállalatok. a cukoripar előzetes jelzése szerint a tavalyi 400 000 tonnával szemben szeptembertől 550 000 tonna répa elfuvarozása hárul a volánra. /mti/

..

- 5 -

Am

bb.6. preszkita temetkezés maradványai adácson 1972. augusztus 7.
vid/ká/a/-cz

a heves megyei adács már kétezer évvel ezelőtt is jelentős település volt - állapították meg a helyszíni feltárások során az egrí dobó istván vármúzeum régészei. a község határában egy készülő víztározó földmunkálatai közben, ugyanis preszkita temetkezés maradványaira bukkantak. az ásatások során 100-nál több sírhelyet rejtő temető tárult fel. a föld alól csontvázak, továbbá agyagedények, fegyvermaradványok kerültek elő. hadiszékként használt ezüstkorongot, valamint egy kőből pattintott nyílhegyet is találtak.

a legrégebbi temetkezések a preszkita törzsének életmódjáról vallanak, de ugyanott későbbi, tehát szármata és árpád-kori települések emlékei is előképzültek.

az adácsi leletek újabb értékes adalékokkal szolgálnak a mátra környékének több évezredes település-történetéhez. /mti

bb.7. a kossuth kiadó új könyve: marx: a politikai gazdaságtan bírálatának alapvonalai

1/tf/pá/a/zs

1972. augusztus 7.

marx írásai közül az 1857 és 1859 között készült gazdasági témájú kéziratokat tartalmazza a kossuth kiadó, a politikai gazdaságtan bírálatának alapvonalai, című kétkötetes új könyve, amely a napokban került a boltokba, s máris a legkeresettebb kiadványok közé tartozik. a mű a „marx és engels művei”, sorozat 46. köteteként jelent meg, s egyidejűleg külön - sorozaton kívüli, más küllemű - kiadásban is napvilágot látott.

a szóbanforgó kéziratokba - amelyekkel marx hozzáfogott az 1848-as forradalmak veresége után újrakezdett elméleti kutatásainak összefoglaló feldolgozásához - csaknem minden olyan fő téma előkerül, amelyekkel később, a politikai gazdaságtan bírálatához, és „a tőke”, foglalkozik, de számos kérdésnek jóval részletesebb az elemzése, mint e két utóbbi munkában, s nagyobb teret kapnak a filozófiai, történelmi és egyéb vonatkozások. egyébként marxot az 1857-ben kitört gazdasági válság előjelei és ezekkel kapcsolatban egy újabb forradalmi fellendülés reményei készítették arra, hogy áttekintse és rendszerbe foglalja a felgyülemlött anyagot.

/folyt. köv./

- 6 -

bb.7./a kossuth kiadó....folyt./aa

az 1857-58-as, 50 nyomdai lvnél terjedelmesebb kéziratokat - amelyekben először dolgoztak ki marx érték-és értéktöbblet-elméletét - „a tőke”, első nyersfőgalmazványaként tartják számon. közvetlenül megismerkedhetünk a kéziratokból marx kutatási módszerével, lépésről lépésre követhetjük nyomon gazdasági elméletének létrejöttét.

marx ma is rendkívül időszerű gondolatainak gazdagsága a magyarázata annak, hogy az utóbbi években igen megnőtt az érdeklődés e kéziratban maradt fontos, nagy terjedelmű alkotás iránt, amelyből magyar nyelven eddig csak kis részletek jelentek meg. a mostani kiadás a műnek a moszkvai marx-engels-lenin intézet gondozásában megjelent eredeti/német/ nyelvű kiadását követi. a szovjet intézet a mostani magyar nyelvűre ültetett művet a „marx és engels művei”, című orosz nyelvű sorozat második kiadásaként/1968-ban/ úgy készítette elő, hogy az eredeti nyelvű kiadást ismét egybevetette a marx-i kéziratokkal. az eltérések jegyzékét a kossuth kiadó rendelkezésére bocsátották, s jegyzékét a könyv magyar nyelvű fordítója, Lissauer zoltán munkájában felhasználta. /mti/

-.-

bb.8. a fővárosi közművek fejlesztésének távlati tervei

1/-don/a/-zs

1972. augusztus 7.

a fővárosi közműhálózati térképe szerint budapest lakosságának 93 százaléka részesül vezetékes ivóvízellátásban, s a lakásoknak csupán 79 százaléka van bekapcsolva a csatornahálózatba. a közműhálózat bővítésének távlati tervei 1985 végéig vezetékes ivóvíznél 100 százalékos, csatornázásnál 88 százalékos ellátottságot írnak elő. ehhez az átlagos napi víztermelést csaknem 50 százalékkal, a hálózatot pedig körülbelül 35 százalékkal kell növelni.

a vízigények kielégítésére, a vízhiányok megszüntetésére új, nagy teljesítményű gépházakat és főnyomócsöveket építenek. a már csatornázott területeken a még hiányzó főgyűjtőket lefektetik, korszerűsítik a ferencvárosi átemelőtelepet, s felújítják a zsigmond téri szivattyútelepet. növelik a délpesti szennyvíztisztító telep kapacitását is.

fontos feladat a korszerű fűtési módok elterjesztése is. cél az új lakásokban a távfűtés, a régi városrészekben pedig a gázfűtés bevezetése. a 15 éves tervidőszak alatt a lakások vezetékes gázzal való ellátásának aránya 52 százalékról 69 százalékra emelkedik. a gázzal fűtött lakások száma eléri a 350 ezret; a fővárosi gázfogyasztása pedig évente meghaladja a négy milliárd köbmétert. e jelentős fejlődéshez a főcsőhálózat nagyarányú kiépítése szükséges, úgy számolják, hogy a hálózat hossza eléri a 3000 kilométert. /mti/

-.-

111

bb 9. új kemence és csiszoló-csarnok épül az ajkai üvegyárban

vid/um ká cz

1972. augusztus 7.

az ajkai üvegyárban új kemence és csiszoló csarnok építését kezdték meg, s rövidesen üzembe helyeznek egy savazó berendezést is. a rekonstrukciót, amely 50 millió forintba kerül, a jövő év végéig fejezik be. a jövő esztendőben már 44 millió forint értékű ólomkristályt gyártanak az ajkai üvegyárban. /mti/

-. -

bb 10. az üzemből közvetlen a pincékbe szállítják az új boros-hordókat

vid/um ká cz

1972. augusztus 7.

jól előre felkészült a szüretre és az új bor tárolására a tokajhegyaljai állami gazdasági borkombinát. a megfelelő mennyiségű és ürtartalmu hordók beszerzésére szerződést kötött a sátoraljaujhelyi faipari szövetkezettel, ahol hegyalja jónévű kádárai dolgoznak. a szerződésben a szövetkezet vállalta, hogy október 31-ig, a szüret kezdetéig, háromezer hektoliter bor tárolására mintegy hatszáz - egyenként négy, öt és hatszáz literes - hordót ad át a vállalatnak. az együttműködés mindkét fél számára előnyös. a jelentős rendeléssel a szövetkezet egész nyáron át munkát biztosíthat az ott dolgozó kádároknak, a borkombinát pedig a nagykereskedelmi vállalatot kiiktatva, jelentős szállítási költséget megtakarítva közvetlenül a szőlővidéken szerzi be hordóit. a szövetkezetben tavasszal kezdték meg a munkát és a tölgyfahordókból készült hordókat folyamatosan kéthetenként hitelesítik és azonnal a gazdaság pincéibe szállítják. a kádárok eddig ezeröttszáz hektoliter bor tárolására alkalmas új tölgyfahordót készítettek és adták át a kombinátnak. /mti/

-. -

bb 11. kukoricaügyelet vaddisznók ellen

vid/um ká cz

1972. augusztus 7.

„kukoricaügyeletet”, tartanak a sárközben a báta-és báta-széki tsz-közi vadásztársaság tagjai. az erdővel övezett tájon elszaporodtak a vaddisznók, amelyek eddig a gabonátáblákban bujkáltak, az aratás előtt pedig most a dus kukoricásokba „váltak át”, a duvadnak számító vaddisznók ilyenkor különösen érzékeny károkat okozhatnak a fejlődő zsenge kukoricacsövekben, ezért a vadászok lesben állnak hajnalonként és alkonyatkor. eddig öt vaddisznót, köztük egy 120 kilós kant, ejtettek el a kukoricásokban. /mti/

-. -

- 8 -

8.45/um

16.9.21

bb 12. hőszigetelt hordozható ivóviktartály

vid/um ká cz

1972. augusztus 7.

új termékkel, az ipoly elnevezésű hordozható ivóviktartállyal jelentkezett az egeri mezőgépi vállalat. a tartály, amelyhez mosdótál, ivóbögrék és mentődoboz is tartozik, az igényeknek megfelelően 50-100-200 literes kivitelben készül. a burkolat hőszigetelése az ivóvizet a legnagyobb melegben is megfelelő hőmérsékleten tartja, a víz felmelegedése minimális. az első megrendelők azok a gyümölcsstermelő gazdaságok voltak, amelyek diákokat foglalkozhatnak a nyári szünetben. /mti/

-. -

bb 13. javult a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya - felvételi eredmények veszprém megye egyetemén

vid/um ká cz

1972. augusztus 7.

veszprém megye két egyetemén - a veszprémi vegyipari egyetemen és a keszthelyi agrártudományi egyetemen - elkészültek az ez évi felvételi eredmények értékelésével. általános jellemző: mind a két egyetemen javult a fizikai dolgozók gyermekeinek aránya.

a veszprémi vegyipari egyetemen több volt a jelentkező, mint az utóbbi években. tavaly 260, az idén 387 középiskolát végzett szerette volna tanulmányait a veszprémi felsőoktatási intézmény nappali tagozatán folytatni. közülük az 1972-73-as tanévre 35 elsőévest vettek fel. 92-en előfelvétellel kezdhetik meg tanulmányaikat szeptemberben. az idei vizsgákon 72 fiatalt vettek fel előfelvétellel az 1973/74 tanévre. ez az eltolódás annak tulajdonítható, hogy az egyetemre kerülők jelentékeny része fiú, ők pedig tanulmányaik megkezdése előtt így letölthetik egy éves katonai szolgálatukat.

az idei tanévre felvett 35 elsőévesből 17, a jövő tanévre előfelvételt nyert 72 hallgató közül 32 fizikai dolgozó szülők gyermekei.

az idén a jelentkezők tanulmányi eredménye, felkészültsége jobb volt, mint a korábbi években. ebben a veszprémi egyetem vezetői szerint igen nagy szerepe volt azoknak az előkészítő tanfolyamoknak, amelyeket az egyetem tanárai és hallgatói szerveztek.

/folyt.köv./

- 9 -

7-50/um

10.9.21

tbb 13. /javult a fizikai .....folyt./um

az előkészítőknél részt vett és a veszprémi oktatási intézmény-nél felvételre jelentkező hallgatók 90 százaléka megfelelt a felvételi követelményeinek.

a keszthelyi agrártudományi egyetemre összesen 694 -en jelentkeztek, a jelentkezők 48 százaléka fizikai dolgozó szülők gyermeke. a keszthelyi egyetemen az 1972/73-as tanévben 257 első éves kezeti meg tanulmányait. a minisztertanács legutóbbi határozata értelmében őszőlő a keszthelyi egyetem főiskolai kara-ként működik a nagykanizsai növénytermelő üzemmérnöki kar is.
/mti/

-. -

bb 14. ipari kooperáció, mezőgazdasági gépcseré, közös beruházások - a szomszédos államokkal összehangolt határmenti területrendezési tervek

i sb/tr um cz

1972. augusztus 7.

sas béla, az mti főmunkatársa írja:

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium irányításával már elkészült az ország településhálózatfejlesztési terve: nagy területi egységek, régiók területrendezési tervei, s az ország valamennyi városa, települése rendelkezik már valamilyen rendezési tervvel. ezek a tervek a lakosság összetételének és várható növekedésének, a terület gazdasági adottságainak megfelelően és valamennyi népgazdasági ágazattal összhangban mutatják meg a fejlesztési lehetőségeket. a határmenti magyar falvak és városok fejlesztése sokkal gazdaságosabb és célszerűbb, ha figyelembe vesszük a szomszédos országok határmenti övezeteinek településeivel kialakítható együttműködést, közös fejlesztést is. ezért a kétoldalu, kölcsönös érdekek alapján az utóbbi években megkezdődött a határmenti közös területrendezési és területfejlesztési tervezés ausztriával, csehszlovákiával, és jugoszláviával. megalakult a magyar-jugoszláv urbanisztikai és területrendezési albizottság, a magyar-csehszlovák területfejlesztési állandó munkabizottság, és befejeződtek a magyar-osztrák közös határmenti tervezőmunka előkészületei, amelynek következő lépése lesz az együttműködés szervezetének kialakítása.

magyarország és csehszlovákia határmenti közös tervezéséhez jó lehetőséget nyújtott, hogy már hosszú ideje eredményes vízügyi együttműködés alakult ki a két ország határa mentén. többek között közös munkákat végeznek a duna medrének kotrásában, s jelentős előrehaladást értek el az ipoly szabályozásában.
/folyt.köv./

- 10 -

7.55/um

7.10.93

bb 14. / ipari kooperáció 1.folyt./um

a határmenti területrendezési tervek kidolgozásában azonban nemcsak egy népgazdasági ágazat kétoldalu együttműködése a cél, hanem az élet minden területét átfogó komplex fejlesztési lehetőségek összehangolása. a közös tervezés kiterjed tehát a határ mindkét oldalán található települések sokrétű együttműködési kapcsolatait számba vevő fejlesztés egyeztetésére és koordinációs megvalósítására, az emberi környezet védelmére, a különböző közlekedési és más infrastrukturális kapcsolatok megoldására.

kísérletképpen -közös módszer alapján - már tavaly elkészült a borsod megyei és a szomszédos kassai körzet vizsgálati anyaga, az idén pedig a tavaszi közös határbejárás tapasztalatai alapján kidolgozzák a teljes határszakasz anyagát. e közös vizsgálódások alapján sokféle együttműködési ötletet vetettek fel a tervezők, a területi tanácsok és a gazdasági tárcák képviselői. többek között lehetőséget láttak arra, hogy a borsod megyei határ mentén mindkét oldalon közös regionális vízműrendszer lássa el a településeket jó ivóvízzel. mód nyílik a közös határmenti termelőszövetkezetek gépparkjának koordinált felhasználására is, hiszen szlovákiában általában később kezdődnek a mezőgazdasági munkák, mint a magyar oldalon. a nógrád megyei közös határ mentén szóba került a két ország híradástechnikai, vegyipari, gépszerelési, és könnyűszerkezet-gyártási kooperációjának kialakítása, Komárom megyében és a szomszédos területeken az építőipari vállalatok együttműködése, esetleg közös panelgyári beruházása, vagy a győri és a miskolci házgyári termékek egy részének szlovákiai felhasználása. a javaslatok részletes megvizsgálására, egyeztetésére később kerül sor. a teljes magyar-csehszlovák határszakasz vizsgálati anyagát a közös tervezési bizottság az ősszel, a pozsonyi ülésen vitatja meg, s meghatározza a tervezés következő szakaszának, a közös fejlesztési koncepció kidolgozásának legfontosabb irányait.

a magyar-jugoszláv urbanisztikai és területrendezési állandó albizottság a határszakaszt a jugoszláv köztársaságok határainak megfelelő övezetekre osztotta, s közös területbejárások alapján különféle ipari, mezőgazdasági, idegenforgalmi, közlekedési, vízügyi, ellátási és településhálózati problémákat, együttműködési lehetőségeket tártak fel. kísérleti munkaként elkészült a magyar-szlovén határszakasz magyar oldalának területrendezési koncepciója. a javasoltak közös ipartelepítési munkákat is. lehetőség nyílik mindkét oldalon élelmiszeripari kooperációra, zöldségfélék kölcsönös szállítására, barcs dráva-menti térségében új ipartelep közös építésére, vagy nyersanyagok és félkésztermékek szállításával gyártási kooperációra. figyelembe vették, hogy a tervezett adria olajvezeték zala megye térségében éri el majd a magyar területet, s e vezeték mentén is számos kooperációs lehetőség nyílik
/folyt.köv./

- 11 -

8.00/um

7.10.93

bb 14. / ipari kooperáció 2.folyt./um

érdekes javaslatokat tettek közös idegenforgalmi fejlesztésre, együttműködésre, így felvetették olyan üdülőtornusok kialakítását, amelyek szerint a vendégek két „ellentétes”, vidék, a balatonpart és a szlovén köztársaság déli hegyvidékének síparadicsoma között osztanák meg pihenésüket. a jugoszláviába készülő skandináv turisták jelenleg főként ausztrián át közelik meg uticéljukat, de télen a behavazott ausztriai utakon az utazás sok nehézségekbe ütközik, új lehetőségként vetődött fel, hogy bécs-től magyarországon át rövidebb úton: sopron, kőszeg, szombathely, nagykanizsa és lenti érintésével jussanak el jugoszláviába.

a teljes magyar-jugoszláv határszakasz közös tervezési koncepciójának kidolgozása előreláthatólag két-három évet vesz igénybe. a tervezési albizottság legutóbbi ülése szerint bővítik az együttműködő magyar-jugoszláv tervezőintézetek körét, s további egyeztetés után a legközelebbi ülésükön hagyják jóvá a magyar-szlovén határszakasz területrendezési koncepcióját, ezen a találkozón vitatják meg részletesen a falutervezés problémáit is.

a magyar-osztrák határmenti közös területrendezési és területfejlesztési tervezés előkészületei során már mindkét oldalon tartottak területi bejárást a szakemberek, kölcsönösen előnyösnek látják a két ország közötti vasutfejlesztést, a fertő tó együttes rendezését, s az eddigi vizsgálatok szerint mód nyílik ipari együttműködésre is. a két ország szakembereinek találkozóin korábban csak eszmecserék voltak a két fél különböző tervezési nézeteinek, módszereinek egyeztetéséről. most már azonban összegezték azokat a határmenti- és részben országos -területfejlesztési problémákat, amelyek hatékony megoldása csak a két ország közötti kölcsönös együttműködés útján lehetséges. az eddigi előkészítő munka eredményes volt, s most az a soronlévő feladat, hogy a tervezőmunka megindítása érdekében közös állandó testületet hozzanak létre a tervezés irányítására./mti/

bb 15. bőséges választék a piacokon

i nn/mm um hgy

1972. augusztus 7.

gazdag áruválaszték fogadja hétfőn a bevásárlásra induló háziasszonyokat a piacokon. a zöldért részére hétfőn 5.250 mázsa burgonyát /kilója 3,60/, 230 mázsa fejeskáposztát /2/, 120 mázsa kelkáposztát /3/, 830 mázsa paradicsomot, /3,60/ 630 mázsa zöldpaprikát /5,60/, és 460 mázsa uborkát /1.80/ szállítottak. viszonylag kevesebb zöldbab érkezett, 30 mázsa, amelyet kilónként 8 forintért bocsátanak áruba. bőséges a kínálat gyümölcsökből is: 2.387 mázsa görögdinnyét és 313 mázsa sárgadinnyét árusítanak, előbbi 4,40-ért, utóbbi 4,60-ért kilónként. almából 130 mázsát /6,60/, körtéből 176 mázsát /8/, szilvából 120 mázsát /4/, szőlőből pedig 22 mázsát /12 forint/ vették át az értékesítők. rekord-mennyiség érkezett őszibarackból is, 705 mázsa. ennek ára a gyümölcs nagyságától függően 4 és 9,60 ft között váltakozik./mti/

9.27/um

- 12

bb 16. súlyos közlekedési balesetek a fővárosban

i nn/mm/n hgy

1972. augusztus 7.

fékhiba következtében a xiv. kerület őr vezér téri végállomásnál egy 62-es jelzésű villamos a vágány végénél lévő vasbaknak ütközött. az ütközés következtében a villamos utasai közül heten könnyű sérülést szenvedtek. közülük öt személyt a helyszínen részesítettek elsősegélyben, kettőt pedig kórházba szállítottak a mentők.

a megengedett sebességnél gyorsabban, figyelmetlenül vezette személygépkocsiját a xiii. kerület főtí. ut és a botond utca kereszteződésében mayer lászló 24 éves szerelő, budapesti lakos és elgázoltá az uttesten szabálytalanul haladó pálmái béláné 64 éves nyugdíjas, budapesti lakost. pálmáinét életveszélyes sérüléssel szállították kórházba a mentők. a rendőrség mayer lászló ellen eljárást indított./mti/

--

bb 17. órákiállítás nyílt a budapesti ndk centrumban

i/nn/mm/um hgy

1972. augusztus 7.

hétfőn az ndk budapesti kulturális és tájékoztatási központjában órákiállítás nyílt a népszerű óragyár, a ruhla legujabb termékeiből. a szeptember 14-ig nyitvatartó bemutatón kar-, ébresztő-, asztali- falórák, barométerek sorakoznak, s ott láthatók az év újdonságai, az újfajta, kiváló minőségű stopperórák is. az óragyár vezetői a kiosztott űrlapok segítségével arról is tájékozódni kívánnak, hogyan vélekedik termékeiről a magyar vásárló. a megnyitó alkalmából osztották ki a ruhla órákkal kapcsolatos közvéleménykutatató-pályázat díjait is./mti/

--

bb 18. közlekedési balesetek

i nn/mm um hgy

1972. augusztus 7.

figyelmetlenül kerékpározott borsod megyében rakacaszend községben bakalya jános 9 éves tanuló, helyi lakos és féktávolságon belül egy munkagép elé esett, amely elgázolta. a kisfiú a helyszínen életét veszítette.

/folyt.köv./

11.02/um

- 13 -

bb 18. /közlekedési .....folyt./um

szentendrén k. istván 17 éves villanyszerelő, helyi lakos segédmotoros kerékpárjával közlekedett, s mivel nem volt elég gyakorlata a vezetésben, elütötte székely jánosné 60 éves háztartásbeli, helyi lakost, majd megállás nélkül továbbhajtott. a baleset következtében súlyosan megsérült asszonyt kórházba szállították. a rendőrség őrizetbevétel mellett indított eljárást a vezetői engedéllyel nem rendelkező és a segélynyújtás elől megszökött fiatakoru ellen.

a megengedettnél gyorsabban, figyelmetlenül vezette személygépkocsiját szeged és sándorfalva között juhász ferenc 36 éves gépészmunkás, sándorfalvi lakos. áttért a menetirány szerinti baloldalra és az árokba borult. a baleset következtében a gépkocsiban utazó juhász szilvia 3 éves kislány a helyszínen meghalt. a gépkocsiveető csak könnyebben sérült meg. /mti/

bb 19. halálos áramütés

i nn/mm um hgy 1972. augusztus 7.

egy betonvassal akarta kiszabadítani a magasfeszültségű légvezetéken fennakadt játéksárkányát szolnokon kormos jános 14 éves tanuló. a kisfiut halálos áramütés érte. /mti/

bb 20. nászut halászcsónakon

vid-kz szb hgy 1972. augusztus 7.

pinczés lászló dunapataji lakos, a budapesti műszaki egyetem hallgatója és felesége a nászutazás nem mindennapi módját választotta. szombaton a fővárosban kötöttek házasságot, s hétfőn kora reggel a dunapatajhoz közeli ordasi hajóállomásról halászcsónakkal 30 napos dunai nászutazásra indultak. a vállalkozó szellemű fiatal pár 1300 kilométert evez majd a fekete tengerig. a duna torkolatától rövid tartózkodás után vonattal indulnak majd vissza budapestre, az egyetemi tanévnyitásra. /mti/

--

-14-

bb 21. megnyílt a maros-menti művésztelep

vid-kz szb hgy 1972. augusztus 7.

a huszas években rudnay gyula tanítványaival együtt több nyáron át rendszeresen ellátogatott makóra, hogy a maros-menti tájakat megörökítsék, néhány hetet gyakorlati, alkotó munkával töltenek el a folyó mentén. e hagyományt ápolva szervezte meg tavaly első alkalommal a makói városi tanács a nyári maros-menti művésztelepet. az alkotók 180 művet készítettek a művésztelep nyitvatartásának időszakában. közülük sokat a városnak, illetve a helyi múzeumnak ajándékoztak.

az első év eredményei alapján a városi tanács a jövőben minden nyáron megnyitja majd a művésztelepet. az idei nyári alkotó munkára hétfőn mintegy 40 képzőművész érkezett makóra az ország egész területéről. néhány vendéget a romániai marosvásárhelyről, kolozsvárról, nagybányáról és szovátafürdőről is fogadnak. a művésztelep vendégei augusztus 20-án kiállításban mutatják be makón azokat az alkotásokat, amelyeket a városban készítettek. /mti/

--

bb 24. megkezdődött a kender aratása

vid-kz szb hgy 1972. augusztus 7.

az ország déli megyéiben megkezdődött egyik fontos ipari növényünk, a kender aratása. az ország kendertermesztését és feldolgozását irányító szegedi rostkikészítő vállalat szakembereinek becslése szerint 16 000 holdnyi vetésterületről jó - negyven mázsa körüli - átlagtermés várható. a legjobb a termés az alföldön, bács, békés, csongrád megyékben, ahol a növények eléri a két és fél - három méteres magasságot is.

az aratás - betakarítás gyorsítására új módszert: az aratás előtti vegyszeres lombtalanítást vezetik be. ez azt jelenti, hogy repülőgépekről olyan vegyianyagot permeteznek a kenderáblákra, amelytől a levelek lehullanak. ennek egyik előnye, hogy nem kell a kender a földön, renden tartani, s a termés így nincs kitéve az esős időjárás minőségromló hatásának. további előny, hogy a lombotított növény vágására új típusú - dániából behozott - aratókéveket alkalmazhatnak. ezek jóval nagyobb termelékenységűek az eddigi aratógépeknél. a bekötött kéveket tehát közvetlenül kupokba rakhatják, ami tovább javítja, gyorsítja a munkát. egyelőre 19 ilyen gépet állítottak munkába a kendertermesztő gazdaságokban. /mti/

--

13.08/szb

-15-

bb 22. megnyílt az írók tábora tokajban

vid/kz/ny hgö

1972. augusztus 7.

tokajban, ahol néhány nappal ezelőtt ért véget a képzőművészek nyári táborozása, hétfőn írói tábor nyílt a hazafias népfrent borsod megyei bizottsága és a miskolci „napjaink” című irodalmi folyóirat közös rendezésében. a nyolcnapos összejövetelen 20 borsodban élő illetve borsod megyéből elszármazott költő és prózaíró vesz részt.

a tábor lakóit hegyi imre, a hazafias népfrent borsod megyei bizottságának titkára, országgyűlési képviselő köszöntötte, majd gulyás Mihály, „napjaink” főszerkesztője, az irodalmi tábor vezetője mondott beszédet. mint rámutatott, a tábor célja, a megye irodalmi műveltségének megismerése, napjaink tennivalóinak megvitatása.

az augusztus 13-ig tartó írói táborozás során a résztvevők felkeresik az észak-magyarországi irodalmi emlékhelyeket, sárospatakot, széphalmot, göncöt, vizsolyt. eszmecsere folytatnak a vidék irodalmi életéről, az elért eredményekről, a fennálló gondokról. a megbeszélésen részt vesznek a pártközpont és a művelődésügyi minisztérium képviselői is. a táborozás résztvevői megismerkednek a tokaj-hegyalja termelőszövetkezeti és állami gazdaságaival, találkoznak a dolgozóikkal. tarcalon, szerencsen, abaujszánton irodalmi esten vesznek részt.

augusztus 13-án, vasárnap látogatást tesznek tiszaladányban, ahol a 32 éve megtartott író-paraszt találkozó még élő helyi résztvevőivel találkoznak. ellátogatnak prügy községbe is, ahol halálának 30-ik évfordulója alkalmából megkoszorúzzák möricz zsigmond emléktábláját. /mt1/

..-

bb 23. felújítják a savaria nagyszállót

vid/kz/ny hgy

1972. augusztus 7.

szombathelyen az isis és a claudius szálló létesítésével jelentősen megnőtt a szállodai helyek száma. ez lehetővé teszi, hogy a vendéglátóipari vállalat felújítsa, korszerűsítse a város legrégebbi vendégfogadóját, a savaria nagyszállót.

a teljes átalakítás több évig tart. az első ütemben - mivel a legnagyobb gondot a konyha elégtelen kapacitása okozta - egy korszerű, 800 adagos konyhát létesítenek. a második ütemben a féléleleti rendezvénytermeket, tálalókonyhát és egyéb helyiségeket, a szállodai szobákat, majd a személyzeti öltözőket, fürdőket újítják fel. a rekonsztrukció mintegy 8 millió forintba kerül. /mt1/

13.15/ny

-16-

bb 25. háromnapos árubemutató nyiregyháza-sóstón

vid/kz/ny hgy

1972. augusztus 7.

a magyar-román kishatármenti árucsereforgalom elősegítése érdekében háromnapos termékbemutató kiállítást rendeztek nyiregyháza-sóstón. hétfői megnyitására román kereskedelmi küldöttség érkezett a városba. a kiállításon mintegy - 6-800, zömében, szabolcs-szatmár megyében készült terméket - élelmiszereket, vegyes iparcikkeket, textiliákat, kerámiákat, vegyi anyagokat, mosószereket - mutatnak be a román szakembereknek. ezekből válogatják ki azokat, amelyekre választékbővítés céljából szükségük van. a közelmúltban a román kereskedelem rendezett hasonló kiállítást. a kölcsönös árubemutatók után - kedden - kerül sor az üzletkötésekre. meghatározzák, hogy a romániai szatmárnémeti és környezete, illetve szabolcs-szatmár megye milyen árukat szállít majd egymásnak. így a határmenti árucserre betölti feladatát: bővíti a választékot, javul az áruellátás mind szabolcsban, mind a román határmenti területen. /mt1/

..-

bb 26. komlószüret szirákon

vid/kz/ny hgy

1972. augusztus 7.

a sör kesernyés aromáját és aranylósárga színét adó lupulint a komlóból vonják ki a sörgyárakban. egy hektoliter sörhöz tíz dekagramm komló szükséges. ez ugyan nem nagy mennyiség, de e nélkül mégsem sör a sör. a „folyékony kenyér”, e nélkülözhetetlen alapanyagának betakarítását hétfőn megkezdték az ország egyik legjelentősebb komlótermesztő nagyüzemében, a sziráki állami gazdaságban. a gazdaság hatvannégyholdas komlóültetvényén először a korán érő cseh komlófajta szüreteléséhez láttak hozzá, ez után kerül sor a lépcsőzetesen beérő hallertauai, petnangi és elzászi fajták, összesen több mint egy hónapot igénylő betakarítására. a gazdaság korszerű komlószedő, fejítő és tisztító berendezésekkel gépesítette a munkát. ha az időjárás száraz marad, remélhető, hogy az eredmény is jobb lesz a tavalyi holdankénti kétmázás termésnél: az idén jó közepes termésre, holdanként négy mázsa komlóra számítanak. /mt1/

..-

13.20/ny

-17-

10.13.50

bb 27. nyolcadszor is elítélték

vid/um kz hgy

1972. augusztus 7.

nyolcadszor került a bíróság elé bartha gyula felsőnyáradi lakos. az idült alkoholista már nem is vállalt állandó munkát, hanem mint lakatos alkalmanként különböző kisiparosoknál dolgozott. ha nem volt pénze - lopott. tavaly például hatvanba utazott, ahol a gimnázium kollégimából „elemelte”, az egyik diák táskáját. az abban talált táskarádiót és egyéb értékeket eladta. meglopta miskolci lakásadónóját is. tőle férfitingeket lopott s azt a miskolci buzatéren eladásra kínálta. egyik ágybérlet társa azonban felismerte, s rendőrkézre került.

a miskolci járásbíróság visszaesőként és jogtalan behatolás útján elkövetett lopásban mondta ki bűnösnek bartha gyulát. súlyosbító körülményként értékelve többszörösen büntetett voltát, két évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte, a közügyek gyakorlásától pedig öt évre eltiltotta.

a vádlott enyhítésért fellebbezett./mt1/

bb 29. háromszáz új óvodai hely salgótarjánban társadalmi összefogásból

vid/um kz hgy

1972. augusztus 7.

a salgótarjáni síkúveggyár dolgozóinak anyagi és társadalmi munka-hozzájárulásával befejezték a gyárral szemben lévő budapesti uti óvoda bővítését. a bővítéssel az eddig ötven személyes óvoda befogadóképességét nemcsak megkétszerezték, de korszerűsítették, szinte teljesen újjávarázsolták a gyermekintézményt. ezenkívül a gyár 1973-tól kezdődően az óvoda évi százezer forint fenntartási költségeit is magára vállalta. ennek ellenében dolgozóinak gyermeki elsőbbséget élveznek a felvételnél. a legnagyobbított, újjáépített korszerűsített óvoda kulcsait juhász gyula gyárigazgató adta át a városi tanács képviselőjének.

salgótarjánban az év tavaszától széles körű üzemi-társadalmi összefogás bontakozott ki az óvodai helyhiány enyhítésére. első eredményét, a síkúveggyári óvoda átadását rövidesen követi a baglyasaljai, a bányagépgyári, a május 1. uti, a malinovszkij uti és a vöröshadsereg uti óvodaépítés-bővítés befejezése, átadása. az üzemek, intézmények, iskolák és nem utolsósorban az összefogásban személy szerint is érdekelt szülők társadalmi munkája ebben az évben háromszáz új óvodai hellyel gyarapította a város gyermekintézményeit./mt1/

- 18 -

13.23/um

bb 30. időjárásjelentés

um hgy

1972. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 7-én 12 órakor:

a nappali felmelegedés kissé tovább erősödik

az óceán fölött örvénylő nagy kiterjedésű alacsony nyomású légköri képződmény nyugat-európa partvidékéhez, valamint a skandináv-félsziget fölé húvós, nedves levegőt szállít. így ezeken a területeken felhős, helyenként esős az időjárás. közép-európa és a szovjetunió európai területének nagy része fölött le szálló légmozgású zóna alakult ki. hatására az említett területeken szárazabb, naposabb az idő. a napsütés hatására a kárpát-medencében a hőmérséklet elérte az évszaknak megfelelő értéket. a fekete-tenger északi térsége fölött alacsony nyomású képződmény található, amely ukrájnban sok helyen esőt okoz. hazánkban vasárnap a tiszántulon változóan felhős ég mellett csak 5-9 órán át sütött a nap. az ország többi részén általában derült idő volt, és 11-12 órás napsütést észleltek. északkeleten helyenként zápor eső alakult ki, a lehullott eső jelentéktelen mennyiségű volt, csupán vásárosnaményből jelentettek 8, mátészalkáról 9 mm-t. a hőmérséklet napközben északkeleten 19-23, máshol 24-27 fokig emelkedett. ma hajnalra 9-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt keleten változóan felhős, nyugaton derült idő volt. 11 óráig esőt sehol sem jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor 20-25 fok között alakult.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 21,6 fok volt, 0,1 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén süllyedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 22 fok volt

várható időjárás kedd estig: nyugaton derült, száraz idő, keleten változóan felhős idő, legfeljebb néhány helyen átfutó záporral. mérsékelt, napközben megélénkülő északi, északkeleti szél. a nappali felmelegedés kissé tovább erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 25-29 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig: a hőmérséklet tovább emelkedik. időnként kisebb felhősödés, legfeljebb néhány helyen futó záporral, legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 13-18 fok között, legmagasabb nappali hőmérsékletek 25-30 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ eső az ország területének 30 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 1436 cm

13.34 um - 19 -

bb 31. újabb 152 szövőgépet helyeztek üzembe a kőbányai textil-
művek zalaegerszegi telepén - baromfifeldolgozó épül - tovább
iparosodik göcsej fővárosa

vid/kz/ny hgy

1972. augusztus 7.

zala megye iparosításának újabb állomásaként hétfőn 152
szövőgépet helyeztek üzembe a kőbányai textilművek zalaegersze-
gi telepén. a kőbányai textilművek tavaly decemberben kezdte
meg az üzemszerű termelést zalaegerszegen: akkor 140 automata
szövőgépet állítottak munkába. éppen egy hónappal ezelőtt újabb
munkacsarnokot vettek át a textilesek, s a csarnok átalakításá-
val egyidőben hozzáfogtak a szövőgépek beépítéséhez és
munkábaállításához. az új csarnokban összesen 152 szövőgépet
helyeztek el. a gépek szerelését szombaton fejezték be és hét-
főn már valamennyi 3 műszakban dolgozott. a munkábaállított
újabb automata gépsorok segítségével számottevően megnöve-
szik a termelés. a feldolgozó ipar számára pádua inganyagot, san
lemo típusú női felsőruházati anyagot, ágynemű és gumimatrac
alapanyagot szállítanak. a 152 új géppel együtt most már napon-
ta 30.000 méternyi árut állítanak elő. az év végéig napi 5.000
méterrel növekszik a telep termelése.

a göcsej fővárosának ipari fejlődése a további-
akban is töretlen lesz: hamarosan hozzáfognak egy korszerű barom-
fifeldolgozó üzem létesítéséhez, amely évenként nem kevesebb,
mint 1.000 vagon csirkét, kacsát, libát juttat a háziasszonyok
és az üzemek konyhájára. további nagyszabású terv: mintegy 300
millió forintos beruházással felépítik a mom zalaegerszegi
telepét, amely a tervek szerint 1975-ben készül el. ez újabb
800 zalainak ad munkaalkalmat.

az iparban foglalkoztatottak száma rohamos mértékben emelkedik,
a városban 1966-ban még csak 6.000 volt a számuk, jelenleg meg-
haladja a 10.500-at, 1976-ban pedig megközelíti a 13.000-et.
a város ipari fejlesztésénél figyelembe veszik, hogy 30-40 ki-
lométeres körzetben - a kőolajtermelés kivételével - nincs na-
gyobb ipari üzem. ugyanakkor zalaegerszeg 40-50 perces, , ingá-
zási körzetében, , több mint 50.000 ember él, s a keresők többsé-
ge ma még a mezőgazdaságban dolgozik, ahonnan azonban a negye-
dik ötéves terv folyamán jelentős munkaerő szabadul fel./mti/

-20-

13.40/ny

1974.50

bb 32. fogadás bolívia nemzeti ünnepe alkalmából

t hi/tm um zs hgy

1972. augusztus 7.

a bolíviai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából marcelo
ostria-trigo, a nagykövetség ideiglenes ügyvivője hétfőn foga-
dást adott a gellért szállóban.

a szívélyes, baráti légkörben lezajlott fogadáson megje-
lent nagy jános külügyminiszterhelyettes, veress péter külkeres-
kedelmi miniszterhelyettes, ott volt gazdasági és társadalmi éle-
tünk számos ismert személyisége, valamint a budapesten akkre-
ditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

-. -

bb 28. komárom megyei képzőművészek tábora zebegényben

vid/um kz hgy

1972. augusztus 7.

neves komárom megyei képzőművészek -köztük munkácsy és
szot-dijasok - népesítették be hétfőtől szőnyi istván zebegényi
alkotóházát. a pest megyei tanács segítségével egy hetet tölte-
nek az esztétikai, művészetpolitikai táborban, ahol a képzőművé-
szeti főiskola tanárai, a képzőművészeti szövetség vezetői tar-
tanak előadást részükre. több filmvetítést is rendeznek és felke-
resik szentendrén a pest megyei képzőművészeket./mti/

-. -

bb 33. román agrármérnök jelöltek a gyulai munkácsy tsz-ben

vid/um kz hgy

1972. augusztus 7.

bukaresti agrártudományi egyetemi hallgatók - agrár-
mérnök jelöltek - érkeztek gyulára, a munkácsy minály termelő-
szövetkezetbe. a román egyetemisták egy hétig dolgoznak a szö-
vetkezetben, elsősorban az öntözéses gazdálkodást, a nagyüzemi
zöldségtermelést tanulmányozzák, de megismerkednek a magyar ter-
melőszövetkezeti mozgalom munkaszervezésével, szervezeti felépi-
tésével is./mti/

-. -

- 21 -

14.00/um

1974.50

bb 34. jelentősen növekedett a vadállomány komárom megyében

vid/um kz hgy

1972. augusztus 7.

az intenzív tenyésztés eredményeként ugrásszerűen nőtt az apróvadállomány komárom megyében. mik a további tennivalók, hogyan állja nagyvad gazdálkodás? - ez volt a fő témája, a szervezeti élettel kapcsolatos kérdések mellett, a mavosz komárom megyei közgyűlésének. a megye 700 tagot számláló 27 vadásztársaságának küldöttel hétfőn tartották tanácskozásukat tatabányán, az szmt székházában. megvitatták és elfogadták a legmodernebb vadgazdálkodási módszereknek megfelelően módosított tízéves megyei vadgazdálkodási tervet. a legtöbb tennivaló a fácán és a nyulállomány gyarapításában vár a vadásztársaságokra. a fácánállomány 30 százalékkal gyarapodott az utóbbi három évben. ahhoz azonban, hogy évenként 20.000 darabot bocsáthassanak ki, még 4-5 éven át tenyésztésből származó törzsanyagra van szükség. ehhez jelentős anyagi támogatást kapnak a mavosz-tól is, és már jövőre elérik ezt a létszámot. mivel a mezeinyul intenzíven nem tenyésztethető, vadmentő berendezésekkel, a nyulvadászati napok számának csökkentésével, a nyulakra káros növényirtószereknek a kizárásával igyekeznek az állománynak maximális védelmet nyújtani. a közgyűlésen fontos feladatként szabták meg az egyes vadászterületeken túlzottan elszaporodott nagyvadak számának helyes mértékre való csökkentését. ezzel nemcsak milliós károktól mentesítik az erdőszeteket és a mezőgazdaságot, hanem fokozatos minőségi javulást tudnak elérni./mti/

--

bb 35. új szarvasmarha telep kiskunfélegyházán

vid/um kz hgy

1972. augusztus 7.

fejlesztési szarvasmarhatenyésztő üzemét a kiskunfélegyházi egyesült lenin-rákóczi termelőszövetkezet. újabb tenyészállat-neveléssel is foglalkozik. most fejezte be egy 300 férőhelyes úszónevelő telep kialakítását. erre a célra régi, kihasználatlan gazdasági épületet használtak fel, minimális átalakítási költséggel. itt a legkorszerűbb tartási körülmények között nevelik a tenyészállatokat, részben saját tehénállományuk kiegészítésére, másrészt értékesítésre. a növendékállatok nagyrésze a háztáji gazdaságokból kerül ide. az első 150 borjut már elhelyezték az új telepen./mti/

--

- 22 -

14.05/um

NA 1450

bb 36. befejeződött a „magszerkezet-vizsgálat a neutronokkal„

mm um zs hgy

1972. augusztus 7.

című nemzetközi konferencia. a nagy sikerű konferencián, amelyen a kfk-i és az ötvös Loránd fizikai társulat rendezett, 24 ország 250 tudósa vett részt./mti/

--

bb 37. drezdába utazott a magyar vagon-és gépgyár munkáskórusa

vid/kz/ny hgy

1972. augusztus 7.

hétfőn tiznapos vendégszereplésre drezdába utazott a győri magyar vagon- és gépgyár hetven tagú munkáskórusa. a nagy gyománnyal rendelkező munkásénekkar, amely 1898-ban alakult, s hosszú fennállása alatt mindig a legkiválóbb vasas énekkarok sorába tartozott, nemrégiben elnyerte a „fesztivál kórus„ címet. a győri munkásdalosokat a drezdai vb electromat gyár kórusa hívta meg vendégszereplésre. a főleg kodály és bartók műveket előadó kórus két drezdai fellépésén kívül, vidéki városokban is szerepel német gusztáv karnagy vezetésével. a drezdai testvérüzem kórusa viszonzásképpen jövőre érkezik győrbé vendégszereplésre./mti/

--

bb 38. a milliomosnő inkognitóban - kifizették az 5 találatos Lottó főnyereményt a zalai nyertesnek

vid/kz/ny hgy

1972. augusztus 7.

hétfőn délután az országos takarékpénztár zala megyei igazgatóságán kíváncsiak gyűrűjében, bensőséges ünnepségen nyújtották át a 29. játékhat zala megyei nyertesének járó öt találatos Lottó főnyereményt: a 2.008.073 forintot. az eddigi 10 legjobban fizető ötös nyertesnek egyikének boldog tulajdonosa továbbra sem kívánja felfedni kilétét: ezzel is elejét akarja venni az esetleges felesleges zaklatásoknak.

a magyar távirati iroda munkatársának kérdésére elmondta, hogy kicsi, mindössze 220 lelket számláló zalai községben tanító, férje géplakatos. hivatását természetesen folytatja: az alsó tagozatban, összevont I-IV. osztályt tanít. a nyertesnek három ember örülnek: kislányuk 9 esztendő. a zalai hírlapból értesült a nyerteséről, amelyeket előfizetéses szelvényen játszott meg. az összeg nagyobb részét letétbe helyezte, s csak kisebb hányadát vette fel. első terveik között egy családiház építése szerepel./mti/

--

14.25/ny

-23-

NA 145

bb 39. eltemették wittman tiber egyetemi tanárt

1972. augusztu 7.

vd/um kz hgy

hétfőn szegeden nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a 49 éves korában elhunyt wittman tiber egyetemi tanárt, aki haláláig a szegedi józsef attila tudományegyetem középkori egyetemes történet és latin-amerika története tanszékét vezette.

az egyetem dugonics téri épületének előcsarnokában dr. hajdu péter egyetemi tanár a bölcsészettudományi kar dékánja az egyetem és a kar, dr. veczko józsef adjunktus a bölcsészkar pártszervezet, dr. heckenast gusztáv kossuth díjas történész, a magyar tudományos akadémia és a magyar történettudományi intézet nevében vett búcsút az elhunyttól.

a szegedi belvárosi temetőben dr. szántó imre egyetemi tanár mondott gyászbeszédet, majd a hallgatók nevében kukovecz györgy vett végső búcsút, a neves tudóstól és oktatótól. /mti/

--

bb 40. „megmozdultak a légtömegek,, - a száraz és nedves légrétegek összezsapása várható

i ba/tm-ju ie hgy

1972. augusztus 7.

az elmúlt hetek szokatlanul csapadékos időjárása valamiféle „meteorológiai passzivitás,, következménye volt; európa és ezen belül hazánk időjárásában a helyi hatások érvényesültek. a 20 napig tartó esőzéseket a nyári időszakra annyira jellemző „frontok,, hiánya okozta.

most vége szakadt a meteorológiai passzív időszakának. a nagy területre kiterjedő anticiklon „szárazra söpörte,, a kárpát medencét. a földközi tenger középső medencéjéből induló anticiklon a kárpát- és a cseh-medence, majd a szovjetunió felé vette irányát. hatására napok óta derült, száraz, vagy csak gyöngén felhős időjárás uralkodik az említett területeken és a volga középső szakaszán.

a legutóbbi jelentések szerint azonban az atlanti óceán felől nagy kiterjedésű, gyorsan örvénylő nedves, hűvös légtömegeket szállító, alacsony nyomású légköri képződmény közeledik nyugat-európa partvidéke felé. a hét végéig ennek ellenére a prognózis szerint a hőmérséklet további emelkedésére lehet számítani. a legmagasabb nappali hőmérséklet 25-30 fok lesz, amit többhetes szünet után újra az évszaknak megfelelő a kárpát medencében. /mti/

--

15.10/ju

- 24 -

NA 1825

bb 41. tanácsai delegáció utazott romániába

-ju zs hgy

1972. augusztus 7.

buda gábornak, a minisztertanács tanácsai hivatala elnökhelyettesének vezetésével öttagú tanácsai delegáció utazott a román szocialista köztársaságba. /mti/

--

bb 42. nagyobb figyelmet fordítsanak a községekre a népfrontbizottságok - a hazafias népfront komárom megyei bizottságának ülése

vid/kz-ju hgy

1971. augusztus 7.

a hazafias népfront v. kongresszusának állásfoglalásai alapján vitatta meg temivalóit a népfront komárom megyei bizottsága hétfőn, tatabányán. az ülésen az az egyöntetű vélemény alakult ki, hogy a népfrontnak sokoldalú munkája közepette is a községi bizottságokra kell a legnagyobb figyelmet fordítani. eredményeik, szervezetségük erősödése ugyanis lehetővé teszi, hogy az eddigieknél nagyobb feladatokat oldjanak meg. jelentős támogatást igényelnek - amint az ülésen megállapították - az új testületek: a városi körzeti bizottságok is. a tatabányán már hosszabb ideje működő ilyen bizottságok tapasztalatai azt mutatják, hogy érdemes nagy gondot fejleszteni munkájukat, mert tevékenységük nagymértékben hozzájárul a helyes várospolitika kialakításához.

fontos feladatként jelölték meg, hogy a szocialista demokracizmus kiterjesztése, a népi-nemzeti egység erősítése jegyében foglalkozzanak megyeszerte az alkotmányjogi feladatokkal. ennek fontosságát aláhúzták azzal is, hogy a népfrontbizottságoknak meg kell kezdeniük a tanácsválaóztások előkészítését. a következő évek megyei feladatai között jelentős szerepet kapnak a gazdaságpolitikai propaganda és a társadalompolitikai feladatok, amelyekkel még közelebb lehet hozni egymáshoz a munkásságot és a parasztságot. ugyanakkor a leglényegesebb törvények, rendelkezések minél szélesebb körű ismertetése az állampolgári feyelmet is növeli.

a megyebizottsági ülésen izsáki mihályt, a népfront megyei titkárát, akit a megyei pártbizottság titkárává választották, felmentették megbízatása alól, és havasi miklóst választották meg a népfront megyei titkárává. /mti/

--

15.37/ju

- 25 -

NA 1825

bb 43. megnyitották a tolna megyei műszaki és mezőgazdasági heteket

vid/kz-ju hgy

1972. augusztus 7.

hétfőn szerkszárdon megnyitották a tolna megyei műszaki és mezőgazdasági heteket. az Unnapi megnyitón a vállalati és üzemi munkaszervezésről buda istván munkaügyi miniszterhelyettes tartott előadást.

a szeptember közepéig tartó műszaki hetek keretében harmincnál több tanácskozást, ankétot, kiállítást, szakmai- és gépesítési bemutatót, valamint előadásokat és filmvetítéseket tartanak. /mti/

..

bb 44. megkoszorúzták somogyi imre sírját

t tf/gg-ju hgy

1972. augusztus 7.

a felszabadulás utáni közélet agrárproletár származású személyiségére, somogyi imrere emlékeztek hétfőn - halálának 25. évfordulóján - a mező imre uti temetőben, sírjának megkoszorúzásával. a család részéről somogyi miklós, az mszmp központi bizottságának tagja, a szot szánvizsgáló bizottságának elnöke és somogyi imre leánya, kurtán sándorné helyezték el koszorút a nyughelynél; a hazafias népfront országos tanácsa nevében beucsik istván főtitkár, darvas józsa alelnök és s.hegedüs lászló titkár koszorúzott; és somogyi imre szülőhelye, abony koszorúját a nagyközség tanácsi és népfront vezetői hozták el.

x x x

nagy vesztesége volt a felszabadulás után kialakuló szocialista rendnek somogyi imre tragikus halála. 1902-ben született, abonyban. szobrászművésznak indult, számos alkotása tanúsította tehetségét. munkássága mindamellett a felszabadulás előtti haladó munkás- és paraszti mozgalmakban való részvétellel teljesedett ki. tevékenykedett a fegyveres ellenállásban is. hirdetője volt a munkás-paraszt összefogásnak, a fasiszmus elleni nemzeti egységnek tevékeny közkatónája lett. szervező és országjáró volt népszerű indíttatással. kerékpáron beutazta az egész országot és hirdette mindent a paraszti összefogást a korszerű gazdálkodásért. fontos megbízatásokat teljesített a politikai életben a felszabadulást követően; kormánybiztosként például ő szervezte meg budapest zöldség- és gyümölcsellátását. írt is: politikai publicisztikát és mezőgazdasági témákról - népszerűen. kertészeti munkásságáért elsőként kapott - halála után, 1948-ban - kossuth-díjat. /mti/

..

15.50/ju

NA-16¹⁰

- 26 -

bbbb. 45. dél-afrikától - münchenig - Léháton utazik egy angol mérnök az olimpiára

vid/kz/rj hgy

1972. augusztus 7.

majdnem két évvel ezelőtt egy dél-afrikai városból maseruból indult el Léháton a müncheni olimpiára gordon naysmith negyvenegy éves angol mérnök. az indulásnál még ott volt felesége, egy mérnök kollégája és annak felesége is, valamint a személyeket és a csomagokat szállító tizenegy lo. déli irányból északra haladva afrika és a balkán félsziget tucatnyi országán át haladtak. az utközbeni viaszontagások és más okok miatt társai sorra lemaradtak. gordon naysmith így két lóval érkezett meg hazánk határára rüszkére. itt azonban az állatokat a hatóságok betegnek találták és nem engedték be azokat magyarország területére. az angolnak a szegedi idegonforgalmi hivatal közbenjárására a magyar lovasszövetség helyi csoportja másik két lovat biztosított. hétfőn ezekkel folytatja útját. szándéka szerint hétfőn este kiskunmajsági lovagol. soát, balatonfüzfő érintésével, a lovak többszöri váltásával augusztus 14-én ér tervezet szerint sopronba. minden valószínűség szerint magyar lovakkal folytatja majd útját münchenig, ahová több mint tizenegyezer kilométeres lovaglás után augusztus végéig szeretne eljutni. napi terv ötven kilométeres ut megtétele. /mti/

..

bb. 46. jumzsagijn cedembal,

ta/rj zs -cz

1972. augusztus 7.

a mongol népi forradalmi párt központi bizottságának első titkára, a mongol népköztársaság minisztertanácsának elnöke, és szonomin luvszan, a mongol népköztársaság nagy népi hurálja elnökségének első elnökhelyettese táviratban mondott köszönetet kádár jánosnak, losonczi pálnak, és focik jenőnek a mongol népköztársaság nemzeti ünnepe, a népi forradalom 51. évfordulója alkalmából küldött jókívánásaikért. /mti/

..

17.00 rj

- 27 -

NA-17¹⁰

bb. 47. vitéz jános emlékünnepek esztergomban

vid/kz/rj -cz

1972. augusztus 7.

Ötszáz évvel ezelőtt halt meg vitéz jános, a reneszansz európai vonatkozásban is kiváló alkotó egyénisége. humanista terveinek megvalósítását nagyváradoon kezdte, de munkásságának nagyrésze esztergomhoz fűződött. korának kulturális fellégyarává emelte a várost. alig foglalta el az érseki széket, máris hozzákezdett az első magyar humanista egyetem, az academia istropolitana létrehozásához. az egyetemet esztergomban nyilvános ünnepséggel alapították meg, majd pozsonyban hozták létre. vitéz jános emlékére, janus pannoniust, akit egyébként ő neveltetett, küldte el követként a világ legnevesebb tudósaihoz. közülük számosat, köztük a kor legnagyobb csillagászt, regiontanust és sikerült a tanári karba megnyernie.

az évforduló alkalmából ünnepségsorozatot rendeznek esztergomban a városi tanács, a hazafias népfront, az esztergomi múzeumok és az egyházi szervek közösen. az első eseményre hétfőn került sor: a vármúzeumban rendezett emlékkiállítás dr. fülep ferenc, a magyar nemzeti múzeum főigazgatója nyitotta meg. a kiállítás nemcsak a nagy államférfit, a pompás építészeti és művészeti alkotások létrehozóját és mecénását, hanem a kozmosz feltárására és reálisabb megismerésére törekvő nagy tudós gondolkodót is igyekszik bemutatni.

az anyagot korhű környezetben, a várhegyen, vitéz jános egykori dolgozószobájában helyezték el. az 1934-38-as években, majd az 1968-69-ben helyreállított épületeket és freskókat már jól ismerő közönséget most újabb pompás látnivaló fogadta. szakály ernő és művészkollektívája az évforduló alkalmából a helyreállította a vitéz studio boltzatán a 12 hónap jegyével ékesített híres zodiákus ívet. az impozáns kiállítási tárgy közelebb hozza a nézőkhöz vitéz jános egész szellemi világát, humanista gondolkodását, segít jelentőségének megértésében.

v a kiállításon az eredeti helyükön megmaradt, illetve helyreállított alkotásokon kívül számos nagyszerű kőfaragványt, színes mázas kerámiákat láthatnak a látogatók.

/folyt.köv./

17.07 rj

- 28 -

KA 1740

bb. 47. / vitéz jános... 1. folyt./rj

ezek is vitéz jános munkásságának maradványai, illetve az ő kezdeményezésére létrehozott alkotások. a tárlókban és vitrinekben olyan ósnyomtatványokat - főleg filozófiai és természet-tudományi műveket - állítottak ki, amelyek vitéz jános humanista munkatársainak, peuerbachnak, regiontanusnak, galeotto marzionak, illetve janus pannoniusnak az alkotásai. vitéz jános bemutatott levelei azt tükrözik, hogy nemcsak a királyi udvar életében, és diplomáciai szolgálatában, hanem a korszak egész állami és politikai életében jelentős szerepet játszott. külön tablók szemléltetik a csillagászatban, a matematikában és a földrajz tudományában elért eredményeit. /mti/

.-

bb. 48. felhasználható: 19 órától

-----
fotókiállítás a szegedi művészklubban

vid/kz/rj -cz

1972. augusztus 7.

a szegedi sajtóház művészklubja több mint két éve havonta rendez újabb és újabb kiállításokat. augusztusi rendezvényükön művészi fényképfelvételek kerültek a falakra: a szegedi fotóklub kör 68 elnevezésű alkotócsoportjának kiállítását hétfőn este nyitották meg.

a csoport tagjai mintegy félszáz felvételt mutatnak be. a fotók többek között megörökítettek az épülő, szépülő szegedet, a két évvel ezelőtti tiszai árvízveszély elleni hősi küzdelmet. /mti/

.-

17.15 rj

- 29 -

KA 1740

bb. 49. muzeumkerti esték - dunaujvárosban

rj -cz

1972. augusztus 7.

dunaujvárosban az idén indult „muzeumkerti esték” sorozat harmadik előadásán, hétfőn nagy közönség előtt kertész Lilla előadóművész nő lépett fel műsorával. a következő muzeumkerti estén a helyi szimfonikus zenekar ad hangversenyt. /mti/

-. -

bb. 50. nemzetközi mezőgazdasági kiállítás szegeden

vid/kz/rj -cz

1972. augusztus 7.

az egy héttel ezelőtt zárult ipari vásár után a hét végén nemzetközi mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás nyílik szegeden. az ünnepi heteknek ezen az újabb rangos rendezvényén 136 hazai vállalat, gazdaság és szövetkezet mellett 23 külföldi kiállító is bemutatja különféle termékeit. legnagyobb anyaggal csehszlovákia, jugoszlávia, az ndk, románia és hollandia szerepel majd. a bemutatót az ipari vásár területén, összesen másfél hektárnyi területen rendezik.

az ország minden részéből jelentkezett résztvevők többsége már megkezdte pavilonok kialakítását. a bajai állami gazdaság saját felfújható csarnokát alapozza, ebben mutatják majd be speciális nagyüzemi kukoricatermesztési technológiájuk egész géprendszerét. továbbá a 400 millió forintos beruházással épülő, s évente 90.000 hízott sertést kibocsátó telepük makettjét. a kiállítás idején külön szakmai napot is rendez majd a gazdaság.

a Pécs-csongrád megyei állami gazdaságok nagyszabású vadászati bemutatóval szerepelnek majd. ennek keretében élővad-kiállítást is láthat a közönség.

rendezik már a természetvédelmi bemutatót, valamint az élelmiszeripari-, illetve a zöldség, gyümölcs és a dísznövény kiállítást. a mezőgazdaság gépesítése, kemizálása, az élelmiszerhigiénia és a borászat szabja meg a nagyszabású bemutatók témáját.

/folyt.köv./

18.30 rj

- 30 -

NA 18/87

bb. 50. / nemzetközi... 1. folyt./rj

a külföldi résztvevők közül románia mezőgazdasági gépekkel, dísznövényekkel, hollandia vágottvirágokkal, jugoszlávia élelmiszerekkel, illetve konzervekkel, csehszlovákia vegyszerekkel, az ndk mezőgazdasági gépekkel szerepel a kiállításon.

árusítóhelyeket is felállítanak, ahol a kiállított termékekből vásárolhat is a közönség. a kihelyezett postahivatal alkalmi bélyegzővel látja majd el a kiállításról küldött leveleket. a nemzetközi szakosított zsűri két nagydíjat, nyolc különdíjat, hatvan arany, ezüst és bronzérmét ítél majd oda a legjobb termékekért. /mti/

-. -

öbb. 51. időjárásjelentés

gg/rj -cz

1972. augusztus 7.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 7-én, hétfőn este 19 órakor:

a nappali fölmelegedés kissé tovább erősödik

várható időjárás kedd estig: nyugaton derült, száraz, keleten változóan felhős idő, legfeljebb egy-két helyen átfutó záporral. mérsékelt, időnként megélénkülő északi szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 24-29 fok között. /mti/

-. -

- 31 -

NA 2/50

- v é g e -